

## TRANS WORLD RADIO

- Program Name / Nǔwíwa : **Thru The Bible / Mawu xó zlé wěké**
- Language / Gbe : **Fongbe**
- Program Number / Nǔwíwa Kén : **1070**
- Program Title / Xóta : **How to behave among the brothers / Lě e è dǒ ná wa nǔ gbɔn dǒ agunví lěe téntin e.**
- Producer's Name / Nǔkplónmetó ó: **Dr J. Vernon McGee**
- Translator's Name / Kplóntínmetó ó: **Vivien Gboyó**
- Reference / Xixamε: **1 Timothy 5:1-19 / 1 Timotée 5:1-19**

### Wěmata 5

#### Xixamε 1

Un ná je xixa jí

**Ma sǒ gbe syénsyén dǒ gbé nǔ nú súnnu e ko nyí mexó é ó; lo ó, dǒ xó n'i lě e a dǒ ná dǒ xó nú tǒ towe gbɔn é. Nǒ xá dǔnkpeví lěe lě e a dǒ ná nǒ xá nǒví towe gbɔn é. (1 Timotée 5.1).**

È tle jló ná gbé nǔ nú me ó, é ná bló kpó zǐngídí kpó ǎ ; lo ó kpodó sísí kpó fifá kpó dǐ mejitǒ me tǒn lěe dǒ xó ná we è dè dǒhun. Dǒ alenunu wéma xóxó ó me ó, sén ó byó dǒ é ní ná yěyi me e nyí mexó lěe. (Leví ví 19.32 ; Nǔnywéxó 16.31 ; 20.29 ; Jǒbu 32.4, 6). Timotée ka nyí me wínnýáwínnýá wú ó, me nyí mexó n'i lěe ná dǒ togun ó téntín dandan.

#### Xixamε 2

**Nǒ xá nyǒnu e ko nyí mexó lěe lě e a nǎ nǒ xá nǒ towe gbɔn é. Nǒ xá dyǒví lěe nǒví towe nyǒnu dǒhun kpódó ayixa mímé kpó. (1 Timotée 5.2).**

Ényí e dǒ xó dǒ nú nyǒnu mexó we ó, è dǒ ná dǒ sísí n'i dǐ nǒ me tǒn dǒhun. Lěe Mǒyízi sén ó byó gbɔn (Tíntón 20.12). Me e ka nyí dyǒví lěe ó, Timotée ná nǒ hen yě nǒví tǒn nyǒnu dǒhun.

**Ma nú nyǒnu éné jló we dǒ dεkpe tǒn wú ó. Ma ka lǒn nú é bló nukún nú we dǒ dǒn we ó. (Nǔnywéxó 6.25).**

Tǒgbó Jǒbu ná nǔkplónme titewungbe dè bó dǒ : *Un nu ale xá nukún ce*

*dǒ un kún ná kpón dyǒví dè bó ná lín ná dǒ xó xá ε ó. (Jǒbu 31.1).*

### **Xixamɛ 3**

**Kpé nukún dó asúkúsi e nyí asúkúsi nǔgbó nǔgbó lée wú kpódó sísí kpó. (1 Timótée 5.3).**

Asúkúsi e xó ɔ̃ wɛ è dè ɔ̃ fí, nyɔ̃nu e asú gbé, asú kú dó abí asú yětɔn ɔ̃ alo sín kan yětɔn mɛ lée. È na sí tó mɛ tɔn kpó nɔ ɛ tɔn kpó e Jesu ɔ̃ byó alogó nú yě ɔ̃ nǔdókan sín alixo. Pólu ɔ̃ nú Timótée ɔ̃ nyɔ̃nu e è na gó alo ná lée ní nyí mɛ bo ɔ̃ hudó tɔn nǔgbo ɔ̃ mɛdɛ lée hɛn ɔ̃ yě na flú mɛ.

### **Xixamɛ 4**

**Ényí asúkúsi dɛ ka ɔ̃ ví abí vǐvú ɔ̃, ví éné lée ɔ̃ ná kplón lě e yě nǎ zé nǔdɪɪ yětɔn dó wa azǎ ná gbɔn ɔ̃ hɛnnu yě dɛsúnɔ tɔn mɛ ɔ̃ hwě, éné ɔ̃, yě ná sú nǔ e sín axó yě du dó mɛjitó yětɔn lée ɔ̃ yě, ɔ̃ nǔ e nyó Mawu nukún mɛ é né (1 Timótée 5.4).**

Ví kpó ví ví lée kpó wɛ ɔ̃ ná nó kpé nukún dó nɔ yětɔn e ɔ̃ éɔ̃okpónó e. Agun ná nó gó alo hwenu e mɛ ɔ̃ ma ɔ̃ mɛ dɛ ǎ bó ɔ̃ alogó sín hudó nǔgbo é.

### **Xixamɛ 5**

**Asúkúsi nǔgbó nǔgbó e ma ɔ̃ mɛdɛ bɔ é ná kpé nukún dó wútu tɔn ǎ ɔ̃ nɔ só nukúndɪɪdó tɔn bí ɔ̃ Mawu jí. É nɔ gɔn ɔ̃ xo ǎ, é nɔ gɔn vo sa nú Mawu ǎ. (1 Timótée 5.5).**

Kpóndéwú mǎhun ɔ̃okpó ɔ̃ wɛndagbe wéma mɛ :

Nyɔ̃nu gbeyíɔ̃ Mawu tɔn dɛ ka ɔ̃ fíné, bɔ è nɔ yló ɛ ɔ̃ Ana; Fanuweli ví wɛ, bɔ é jɔ ɔ̃ akɔta Acée tɔn mɛ; xwe tɔn ko sɛ yi tlala. Ɖyǎví mɛ wɛ é dɛ, bó yi asúxwé. Xwe tɔn ténwe gúdo wɛ asú tɔn kú jó e dó. 37É ka só da asú dɛ ǎ, káká bó ɔ̃ xwe kanwe-nukún-ɛnɛ (84); é nó cí sinsɛnxɔ mɛ, bɔ zǎn kpódó kéze kpó ɔ̃, é nó ɔ̃ Mawu sɛn wɛ, ɔ̃ nubláblá kpó dɛxixo kpó mɛ (Luki 2.36-37).

Asúkúsi e ma ɔ̃ mɛdɛ ǎ bó nó zé nukúndɪɪdó yětɔn bí ɔ̃ Mawu jí lée wɛ agun ɔ̃ ná nó gó alo ná.

### **Xixamɛ 6-7**

**Lo ɔ̃, asúkúsi e jó éɔ̃e dó nú gbɛɔ̃ɔ̃ ɔ̃ ɔ̃ gbɛ cóbó ká kó kú. A ɔ̃ ná nɔ ɔ̃ nú yě ɔ̃ yě ní nɔ wa nǔ gbɔn mǎ, bónú è ma wá mɔ nǔdɛ ɔ̃ dó yě wú ó. (1 Timótée 5.6-7).**

Agun dọ nǔ dẹ bo ná ná asúkúsi e **jó éḍée dó nú gbẹḍuḍu ó** ă. Me éné só dọ nǔ wa we nǔḍító ḍohun ă. Éné wú ó Pólu dọ ná syén nukún dó gbé nǔ nú yě lo ó, kpódó fifá kpó.

### **Xixame 8**

**Ényí meḍé ma nǎ kpé nukún dó me tǎn lée wú ă ó, dọ tají ó, me e dọ hěn tǎn nu lée wú ă ó, me éné ó gbé nǔḍiqi, lobo nylá hú nǔmaḍító. (1 Timótée 5.8).**

Nú Klisusentó lée ó, nǔ titewungbe we nyí wǎn yíyí dọ nú nǎzo. Me e gbé bǒ wlí nú me tǎn lée ó dọ wǎn yíyí éné ó ă. Me mǎhun nylá hú me e ma yí Klisu se ă e.

### **Xixame 9**

**Asúkúsi dẹ ma dọ xwe kandé ko (60) jẹjí ă hǔn, ma lén ɛ dó asúkúsi lée me ó. É ka ná nyí meḍé, bǎ súnnu ḍokpó géé jén é ná da kpón. (1 Timótée 5.9).**

Ḍo Gléki tpmé ó, xwe kandé ko we è nǎ dọ bǒ yí gbǎjé dọ azǎ wiwa sí. Súnnu ḍokpó géé jén asúkúsi ó dọ ná da kpón ó nyí dọ me e asú kúdó bǎ é da asú ḍevo ó kún ḍ'émé ó we ă. Ḍó mesédó Pólu ḍésú kplón yě dọ nukǎn yi yi me dọ nyǎnu e asú kúdó lée ní da asú ḍevo (1 Timótée 5.14). Lo ó, xó éné ó dọ nyinyí we dọ nyǎnu ó nǎ alo jí nú asú tǎn bǒ hen ó é ná nyí kpóndéwú ḍagbe nú nyǎnu wínnýáwínnýá lée.

### **Xixame 10**

**È ka dọ ná tunwun i dọ nǔ ḍagbe e é nǎ wa ó wú; é ná nyí meḍé, bǒ ko kplón vǐ kpón, é ná nyí meḍé, bǒ nǎ yí me ganjí; é ná nyí meḍé, bǒ nǎ kló afǎ nú klísusentó lée ; é ná nyí meḍé, bǒ nǎ gǎ alo nú gběḍónánǎ lée, bǒ ná nǎ wa ḍagbe hwebǎnu. (1 Timótée 5.10).**

Cóbónú è na yí asúkúsi dẹ bǎ é ná wa azǎ dọ agun me ó, é dọ ná dọ walǎ ḍagbe e è xa éné lée bǒ ná sixú kplón nǔ nyǎnu ḍevo lée. Nǔ éné lée e è ná mǎ cóbó zé azǎ dó así nú asúkúsi lée ó, è dọ ná kpón walǎ ḍagbe éné lée dọ nyǎnu nǔḍító lée bǐ sín fennu.

### **Xixame 11-12**

**Ma xa asúkúsi e ma ko nyí mǎxó ă lée dó asúkúsi lée me ó; dọ hwenu e asúdida nǎ je yě jló jí ó, yě nǎ lé kǎ sín Klisu gúdo. Éné ó, yě só nǎ nǎ gbẹjí nú akpá nukǎn tǎn e yě dó nú Klisu ó ă, bǎ è nǎ dọ hwé nú yě (1 Timótée 5.11-12).**

Nǔ nukǎntǎn e zón bǎ Pólu gbé asúkúsi e ma ko nyí mǎxó ă lée sín xó ó, yě taa wá gbé asú ḍevo dida. Yě ná bá ná má gbé dó wa azǎ dọ agun me dọ è d'alo yě wú. Bǎ é wá yá ó, yě ná lé je biba jí dọ é mí ná da asú ḍevo.

### **Xixamɛ 13**

**Éné ó kédɛ ka wɛ ă; yě nó gú hwenu yětɔn, bó nɔ ɔ wé xá ɔ́ ɔ́ afɔ wú wɛ, bó é húzú jijo nú yě. Ée tɛ nylá hú bí ó wɛ nyí ɔ́ yě nɔ húzú xóɔ́xóɔ́, bó nɔ hɛn xó ɔ́ xomɛ ă, bó nɔ ɔ́ xó e yě ma ɔ́ ná ɔ́ ă lée ɔ́ wɛ (1 Timótée 5.13).**

Nũ wegó ó, asúkúsi e ma ko nyí mɛxó ă lée nó zín ă. Yě nó ɔ́ jɔ́dómewú e jɛxá ó ă.

### **Xixamɛ 14-15**

Hũn éné wú ó, Pólu ɔ́ :

**Éné ó wú wɛ un jló ɔ́ asúkúsi e ma ko nyí mɛxó ă lée ní lé vó asú da, bó ji ví; yě ní kpé nukún ɔ́ xwé yětɔn wú, bó ma ná ali ɔ́bũ kɛntó mĩtɔn lée, bónú yě mɔ nú nyanya ɔ́ ɔ́ ɔ́ mĩ wú ó. 15** ɔ́ asúkúsi ɔ́ lée kó gosín ali jlójló ó jí, bó xwedó Satáan (1 Timótée 5.14-15).

Ɖo Juwifu lée gón ó, è nɔ byó nyɔ́nu e ma ko nyí mɛxó ă bó asú kú ɔ́ lée ɔ́ yě ní da asú ɔ́ devo hwenu e yě nɔ asúkúkú xomɛ fɔ́ e. Nũ e nylá ó, asúkúsi ɔ́ lée ɔ́ ɔ́ bo ko wlú nú wa có bó nũkplómɛ élo wá tɔn.

### **Xixamɛ 16**

**Amɔ́ ényí agunví nyɔ́nu ɔ́ ɔ́ asúkúsi ɔ́ hɛn tɔn nu hũn, ní kpé nukún ɔ́ wú tɔn; ní ma jó é ɔ́ nyi kɔ́ jí nú agun ó ó; bónú agun ó na sixú kpé nukún ɔ́ asúkúsi nũgbó nũgbó lée wú. (1 Timótée 5.16).**

Pólu fo nũkplómɛ tɔn bo lé ɔ́ flín flín wɛ ɔ́ hɛnnu ɔ́kpó ɔ́kpó ɔ́ ná kpé nukún asúkúsi e ɔ́ yě mɛ lée wú. Asúkúsi lée sín ví kpó ví yětɔn ví lée kpó sín azɔ́ wɛ nyí éné ó je nukɔn.

### **Xixamɛ 17**

**Agunmɛxó e nɔ xlé ali agun ó ganjí lée ó, è ɔ́ ná mɔ yě ɔ́ mɔ mɛ e je xá bó è nă sú axó wɛ ɔ́ bú é; ɔ́ tají ó, mɛ e nɔ ɔ́ kan ɔ́ Mawuxó ɔ́ ɔ́ kpódó Mawuxó kplón mɛ kpó wú lée (1 Timótée 5.17).**

Mekplóntó lée wɛ nɔ ɔ́ nũgbo e ɔ́ wě wíwé mɛ lée bó nó ɔ́ nũgbó éné lée ɔ́ vo nú sinsen ago lée. Mawuxóɔ́tɔ́ éyɛ gbɔn xó tɔn mɛ ó, é nó só alo ayixa nú mɛ lée bó nú yě ní húzú jijo bo wa jló Mawu tɔn.

### **Xixamɛ 18**

**Đó Mawuxówéma ó ko ɖɔ: “Ma dó aja nu nú nyibúsú e ɖo nŭkún só ɖó afɔ wú we ó ó.” Mawuxówéma ó ka lé ɖɔ: “É je xá ɖɔ azɔwatɔ ní yí azɔkwé tɔn.” (1 Timótée 5.18).**

Đo alenunu xóxó ó sín hwenu ó, kanlin e ɖo nŭkún só ɖó afɔ wú we ó ɖó aɛ bo ná ɖu ɖ'émɛ. (Sénflínmɛ 25.4 ; 1 Kóléntinu 9.9). Mɔ ɖokpó ó, è ɖo ná nó sú axó mɛ nó ván kan dó hɛn agunví lée ɖó ganjí ɖo gbigbɔmɛ e.

Jezu ɖésú kó ɖɔ ɖo wɛndagbe wéma e Luki wlán ó mɛ (Luki 10.7) ɖɔ : « *É je xá ɖɔ azɔwatɔ ní yí azɔkwé tɔn* ». Xó e Jezu ɖɔ éné ó we mesédó Pólu zán dó ɖɔ xó. Đo fí ɖevo ó (1 Kóléntinu 11.24), Pólu lé zán xó ɖevo dó kplón nŭ mɛ bɔ Luki lé wlán xó éné ó ɖésú. Hŭn Pólu mɔ nŭ je wú ɖɔ Mawu we ná gbɔdémɛ Luki bɔ é wlán xó éné lée.

## **Xixamɛ 19**

**È wǎ je agunmɛxó ɖé sín hwɛ nú we hŭn, ma yí gbe ná ó, afi nú mɛ we abí mɛ atɔn ɖe kúnnu ná. (1 Timótée 5.19).**

Mɛɖé lée ná ɖe tɛgbɛ bó ná nó kɔn masin dó agunmɛxó abí mɛ e ɖo gbejí nú Mawu lée wú. Đó mɛ mɔhun lée nú ná nó vé yě wú. Yě ná nó hwan wŭ yě. Mɛcákotó éné lée ó, Satáan we ka nɔ zón azɔ yě. Nŭ mɔhun kó je dó Mawuzówatɔ gěgě jí ɖo alenunu xóxó ó hwenu. Yě we nyí Jozéfu, Mɔyízi, Davídi, Jelemíi, Nɛemíi. È ɖó hwɛ agɔ nú Jezu-Klisu ɖésú káká je mesédó Pólu jí.